



**“Ўзбекистон миллий электр тармоқлари” акциядорлик
жамиятининг ривожланиш бўйича 2023 йил
БИЗНЕС-РЕЖАСИ**

ТОШКЕНТ

2022 йил



МУНДАРИЖА

1.	ЖАМИЯТ ТЎҒРИСИДА МАЪЛУМОТ	3
1.1.	2022–2023 ЙИЛЛАРДА АМАЛГА ОШИРИЛГАН ВА ЭРИШИЛГАН ЮТУҚЛАР	6
1.2.	ТЕХНИК СИЁСАТ	7
1.3.	ДАВЛАТ-ХУСУСИЙ ШЕРИКЛИК ТАМОЙИЛЛАРИ АСОСИДА АМАЛГА ОШИРИЛАЁТГАН ЛОЙИХАЛАР	10
1.4.	МАГИСТРАЛ ЭЛЕКТР ТАРМОҚЛАРИ ПОДСТАНЦИЯЛАРИНИ МОДЕРНИЗАЦИЯ ВА РЕКОНСТРУКЦИЯ ҚИЛИШ, ЭЛЕКТР ЭНЕРГИЯСИНИ УЗАТИШ ТИЗИМИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ВА ҚАЙТА ТИКЛАНУВЧИ ЭНЕРГИЯ МАНБАЛАРИ БИЛАН ИНТЕГРАЦИЯЛАШНИНГ УЗОҚ МУДДАТЛИ (10 ЙИЛЛИК) ДАСТУРИ	11
2.	БОШҚАРУВ ОРГАНЛАРИ	13
2.1.	ЖАМИЯТНИНГ АКТИВЛАРИ МАВЖУД КОРХОНАЛАР	14
2.2.	ЖАМИЯТНИНГ БОШҚАРУВ ОРГАНИ	14
3.	ТРАНСФОРМАЦИЯ ЖАРАЁНЛАРИ	15
4.	ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ВА ЭЛЕКТР ЭНЕРГИЯСИНИ ИСТЕЪМОЛ ҚИЛИШ БАЛАНСИНИНГ РЕЖА КЎРСАТКИЧЛАРИ	17
4.1.	МАГИСТРАЛ ЭЛЕКТР ТАРМОҚЛАРИ ОРҚАЛИ УЗАТИЛАЁТГАН ЭЛЕКТР ЭНЕРГИЯСИ МИҚДОРИ	21
5.	МОЛИЯВИЙ РЕЖА КЎРСАТКИЧЛАРИ	22
6.	ТАШҚИ ИҚТИСОДИЙ ФАОЛИЯТ (ЭКСПОРТ-ИМПОРТ)	23
7.	ИНВЕСТИЦИЯ ЛОЙИХАЛАРИ РЕЖАСИ	25
8.	КРЕДИТ МАЖБУРИЯТЛАРИ	29
9.	ИШ ҲАҚИ ҲИСОБИ	33
10.	ДАВЛАТ БЮДЖЕТИГА ТЎЛОВЛАР ҲИСОБИ	34
11.	ДЕБИТОР ВА КРЕДИТОР ҚАРЗДОРЛИКЛАР	34
12.	САРФ ҲАРАЖАТЛАРНИ ҚИСҚАРТИРИШ	35
13.	СОФ ФОЙДА ТАҚСИМОТИ	36
14.	САМАРАДОРЛИК КЎРСАТКИЧЛАРИНИ БАҲОЛАШ МЕЗОНЛАРИ	37



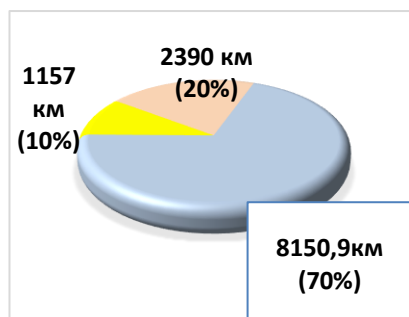
1. ЖАМИЯТ ТЎҒРИСИДА МАЪЛУМОТ

“Ўзбекистон миллий электр тармоқлари” акциядорлик жамияти (кейинги ўринларда “Ўзбекистон МЭТ” АЖ, Жамият) Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси электр энергетикасини янада ривожлантириш ва ислоҳ қилиш стратегияси тўғрисида”ги ПҚ-4249-сон қарорига асосан тугатилган “Ўзэлектртармоқ” УК ва “Ўзбекэнерго” АЖ нинг “Энергосотиш” филиали негизидан ташкил этилган.

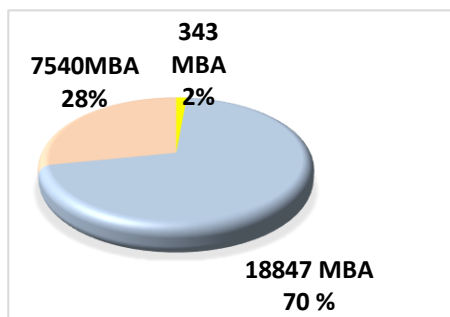
Ўзбекистон Республикасининг магистрал электр тармоқларидан фойдаланиш ва уларни ривожлантириш, электр энергиясини Республиканинг магистрал электр тармоқлари орқали етказиб бериш ва давлатлараро транзитни амалга ошириш, қўшни давлатларнинг электр энергетика тизими билан ҳамкорлик қилиш “Ўзбекистон МЭТ” АЖ нинг асосий фаолият турлари ҳисобланади.

Бугунги кунда “Ўзбекистон МЭТ” АЖ таркибидан жами **20 та** ташкилот (таркибий бўлинмалар) мавжуд, жумладан **14 та** ҳудудий магистрал электр тармоқлари, энергетика тизими бўйича фаолият юритадиган “Energo IT” филиали, “Магистралтармоққурилиш” филиали, “Ўзэнергоинжиниринг” АЖ, “Энергомахсусавто” МЧЖ, “Gridcon” МЧЖлар, лойиҳалаш, қурилиш ва бошқа хизматлар шулар жумласидандир.

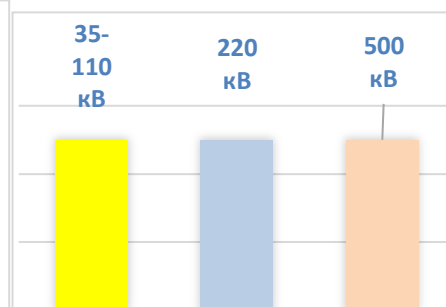
Жамиятга қарашли **84 та** нимстанция, **11 698 километр**дан ортиқ **110-500 кВ**ли магистрал ҳаво электр узатиш линиялари ва **161 та** махсус автотранспорт воситалари мавжуд.



Электр узатиш ҳаво тармоғининг узунлиги, кучланиши бўйича



Подстанциялар қуввати, кучланиш бўйича



Жамият фаолиятининг мақсадлари:

- республиканинг магистраль электр тармоқларидан фойдаланиш ва уларни ривожлантириш;
- электр энергиясини республиканинг магистраль электр тармоқлари орқали етказиб бериш ва давлатлараро транзитни амалга ошириш;
- электр энергиясини экспорт ва импорт қилиш, шунингдек, қўшни давлатларнинг электр энергетика тизими билан ҳамкорлик қилиш;
- электр энергиясини ишлаб чиқарувчи, шу жумладан хусусий капитал иштирокидаги корхоналарни, шунингдек, магистраль ва ҳудудий электр тармоқларини ягона оператив-диспетчерлик бошқариш;

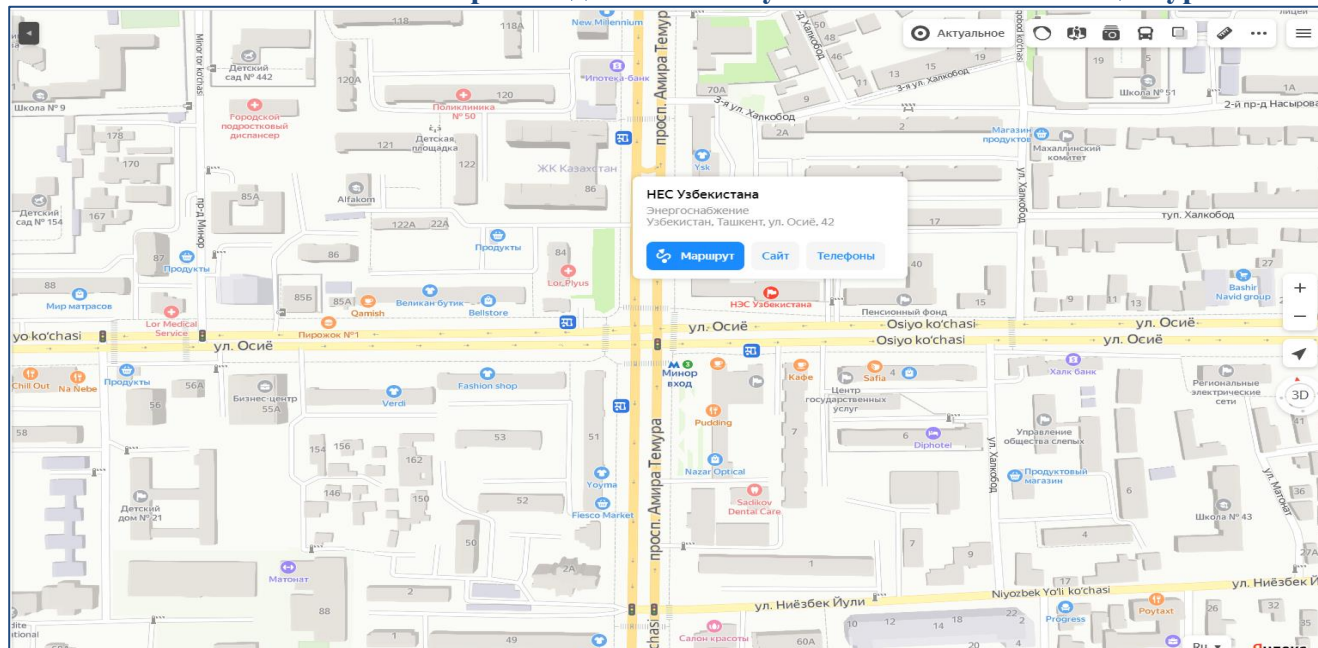


“Ўзбекистон миллий электр тармоқлари” АЖнинг ривожланиши бўйича 2023 йил учун бизнес-режаси

- электр энергияси ишлаб чиқарувчи, шу жумладан хусусий капитал иштирокидаги корхоналардан электр энергиясини ягона харид қилувчи функциясини бажариш, шунингдек, электр энергиясини худудий электр тармоқлари корхоналарига сотиш;

“Ўзбекистон МЭТ” АЖнинг алоқа маълумотлари: 100084, Ўзбекистон Республикаси, Тошкент шаҳри, Осиё кўчаси, 42-уй, факс (+998 71) 208-56-01, e-mail: info@uzbekistonmet.uz.

Жамиятнинг Тошкент харитасидаги жойлашуви ва биносининг ташқи кўриниши





“Ўзбекистон миллий электр тармоқлари” АЖнинг ривожланиши бўйича 2023 йил учун бизнес-режаси

Ижро этувчи аппарат ва янги таҳрирдаги ташкилий тузилма “Ўзбекистон МЭТ” АЖ Ягона акциядорининг 2022 йил 21 сентябрдаги 29-сон қарори билан тасдиқланган.

Бошқарув аппарати таркиби **246 штат** бирлигидан иборат. Ишчилар сони **4 400 нафар**.



1.1. 2022–2023 ЙИЛЛАРДА АМАЛГА ОШИРИЛГАН ВА ЭРИШИЛГАН ЮТУҚЛАР

“Ўзбекистон миллий электр тармоқлари” АЖ электр энергиясини ягона харид қилувчи сифатида давлат хусусий шериклиги тамойили асосида лойиҳаларни амалга ошириб келмоқда.

Хозирги кунга келиб, хусусий шериклик тамойили асосида тўғридан-тўғри хорижий инвестицияларни жалб қилган ҳолда 2023-2026 йилларда жами 17 та лойиҳа доирасида электр энергиясини сотиб олиш битимлари имзоланган. Жумладан, 2026 йилга қадар 3 797 МВт қуёш, шамол ҳамда 4630 МВт иссиқлик электр станцияларини ишга тушириш режалаштирилган.

Бугунги кунгача умумий қуввати 200 МВт бўлган 2 та қуёш ва умумий қуввати 1 054 МВт бўлган 4 та иссиқлик электр станциялари ишга туширилган. 2022 йил 1 ноябрга қадар ушбу станцияларда жами 4 423,9 млн.кВт соат электр энергияси ишлаб чиқарилиб, тармоққа узатилган. Жорий йил якунигача Сирдарё вилоятида умумий қуввати 220 МВт бўлган иссиқлик электр станцияси ишга туширилади.

Шунингдек, 2023 йилда 1097 МВт қуёш, 1500 МВт шамол ва 1 500 МВт иссиқлик электр станциялар, 2024 йилда эса 100 МВт шамол ҳамда 3 160 МВт иссиқлик электр станциялари ишга туширилади. Ҳозирда яна 6 та ФЭС бўйича тендер савдоларига тайёргарлик давом этмоқда, RFQ (тижорий таклифлар учун сўровнома) босқичи тугалланган.

Хусусий шериклик тамойили асосида 18 та битимларнинг 13 тасига 187,4 млн.доллар, 37,0 млн.евро Жамият томонидан аккредитив ва банк кафолатларини бериш кўзда тутилган. Шундан 5 та лойиҳага 38,9 млн.доллар, 2,5 млн евро аккредитив очилган. 2022 йилда яна 2 та лойиҳага 18,8 млн доллар, 2023 йилда 5 та лойиҳага 129,7 млн.доллар ҳамда 2024 йилда 1 та лойиҳа доирасида 34,5 млн.евро миқдорида Жамият томонидан аккредитив ва банк кафолатларини бериш мажбурияти олинган.

2026 йилга қадар Жамият томонидан қуйидаги ишлар амалга оширилади: 18 та битимларнинг 5 тасида станцияларни ягона энергетика тизимига улаш учун 82 км 220 кВли 178,25 км 500 кВли ҲЭУТ қурилиши бўйича жамиятнинг мажбуриятлари мавжуд. Жумладан, 2022 йилда 3та лойиҳа доирасида 14,25 км 500 кВли 9,5 км 220 кВли 2023 йилда 1 та лойиҳа доирасида 10 км 220 кВли 2024 йилда 2 та лойиҳа доирасида 164,0 км 500 кВли 62,5 км 220 кВли ҳаво электр узатиш тармоқларини қуриш режалаштирилган.

2026 йилга қадар Инвестор томонидан қуйидаги ишлар амалга оширилади: 18 та битимларнинг 5 тасида станцияларни ягона энергетика тизимига улаш учун 2x138,5 км 220 кВли 291,0 км 500 кВли ҲЭУТ, 5 та 220 кВли, 2 та 500 кВли подстанциялар қурилади.

MRC Group” (Испания) компаниясининг консултантлари иштирокида ишлаб чиқилган “Магистрал электр тармоқлари подстанцияларини модернизация ва реконструкция қилиш, электр энергиясини узатиш тизимини ривожлантириш ва қайта тикланувчи энергия манбалари билан интеграциялашнинг узоқ муддатли (10 йиллик) дастури” лойиҳасига асосан 2030 йилга қадар қайта тикланувчи энергия манбалари асосида электр энергиясини ишлаб чиқариш умумий қувватлари 12 ГВтни ташкил этилишини ҳамда ушбу қувватни тизимга



интеграциялашни ҳисобга олган ҳолда, умумий узунлиги 4 275,6 км узунликдаги 500 кВли 3 515,8 км узунликдаги 220 кВли ҳаво электр узатиш тармоқларини ҳамда 17 та 500 кВли 30 та 220 кВли подстанцияларни қуриш талаб этилади.

1.2. ТЕХНИК СИЁСАТ

Ўзбекистон Республикасининг “Энергиядан оқилона фойдаланиш тўғрисида”ги Қонун талабларига ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 7 августдаги 164-сонли қарори билан тасдиқланган “Ёқилғи-энергетика ресурслари истеъмолчиларини энергетика текширувидан ва экспертизадан ўтказиш Қоидалари”га мувофиқ:

ёқилғи-энергетика ресурсларидан самарали ва оқилона фойдаланишни рағбатлантириш, қайта тикланувчи энергия манбаларини мамлакат иқтисодиётига кенг жорий этиш, иқтисодиёт тармоқлари ва аҳолига электр энергияси ва нефть-газ маҳсулотларининг узлуксиз етказиб берилишини таъминлаш борасида салмоқли ишлар амалга оширилмоқда.

Бундан ташқари Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 4 октябрдаги 4477-сон ҳамда 2022 йил 2 декабрдаги ПҚ-436-сон қарорларига мувофиқ “Ўзбекистон миллий электр тармоқлари” АЖ тасаруфида бўлган электр тармоқларида ва қурилмаларида энергосамарадорликни ошириш ва энергия ресурсларни тежаш мақсадида “Техник сиёсат” олиб борилмоқда.

Юқори кучланишли электр тармоқларида ва қурилмаларида энергосамарадорликни ошириш ва энергия ресурсларни тежаш мақсадида 2023 йилда қуйдаги ишларни амалга ошириш белгилаб олинган:

Магистрал электр тармоқ подстанцияларини модернизация ва реконструкция қилиш (Фаза-II) лойиҳаси доирасида энергия тизими барқарорлигини ошириш мақсадида **магистрал электр тармоқлари конфигурациясини такомиллаштириш ва модернизациялаш;**

ташкилий - техник тадбирларни амалга ошириш, шу жумладан электр тармоқлари режимларини мақбуллаштириш, реактив қувватни компенсация қилиш ва (Фаза-II лойиҳаси доирасида) **магистрал электр тармоқларини ривожлантириш;**

энергетика тизимини рақамлаштириш, ишлаб чиқариш ва бошқариш жараёнларини автоматлаштирилган корпоратив ахборот тизимини **тегишли лойиҳалар доирасида (ERP)** ҳамда диспетчерлик назорати ва маълумотлар йиғиш тизимини **(SCADA)** жорий этиш;

энергия менежменти **(ISO 50001 халқаро стандарти)**ни жорий этиш;

тегишли лойиҳалар доирасида электр энергиясини ҳисобга олиш ва назорат қилишнинг автоматлаштирилган тизимини **(ЭХНАТ)** тўлиқ ўтиш орқали амалга ошириш белгилаб олинган.

Қайта тикланувчи энергия манбаларидан фойдаланган ҳолда жамиятда электр энергияси ички истеъмолини 2025 йилгача **бир ярим баробарга камайтиришга** эришиш устувор вазифалардан бири этиб белгиланган.

Бунга кўра 2022 йилда магистрал электр тармоқлари орқали электр энергиясини узатишдаги технологик сарфларни камайтириш мақсадида юқори кучланишли



“Ўзбекистон миллий электр тармоқлари” АЖнинг ривожланиши бўйича 2023 йил учун бизнес-режаси

нимстанцияларда олиб борилган ташкилий-техник тадбирлар натижасида 22,5 млн.кВт*соат электр энергияси тежалишига эришилди.

Амалга оширилган ишлар натижасида энергия самарадорликни таъминлаш мақсадида 2022 йил 1 август ҳолатига 7 та (йиллик режага нисбатан 100 фоиз) куч трансформаторлари, 59 та (83,1 фоиз режа 71 та) 110-500 кВли ўчиргичлар, 15 та (83,3 фоиз режа 18 та) компрессор қурилмалари ва 849,5 км (70,4 фоиз режа 1 206,15 км) узунликдаги 110-500 кВ ҳаво линияларида мукамал таъмирлаш ишлари амалга оширилди.

Шу билан бир қаторда, 2022 йилда жорий таъмирлаш режасига асосан подстанциялардаги 214 дона куч трансформаторлари, 1 062 дона ўчиргичлар, 31 дона ҳаво компрессорлари ҳамда 3 719,7 км узунликдаги ҳаво электр тармоқларида мукамал ва жорий таъмирлаш ишларини тегишли чора-тадбирларга мувофиқ амалга ошириш режалаштирилган.

Республиканинг иқтисодиёт тармоқлари, ижтимоий соҳа ва бизнес субъектлари ҳамда аҳолининг электр энергиясига ортиб бораётган талабини тўлиқ қоплаш мақсадида, 2022 йил бошидан модернизация дастури доирасида (энергия самарадор) 9 та подстанцияда қўшимча жами 906 МВА қувват ишга туширилди.

Жумладан, Қорақалпоғистон Республикасида (“Беруний” ПС – 125 МВА), Бухоро вилоятида (“Қуйимозор” ПС – 2 дона, 63 МВА), Фарғона вилоятида (“Ўзгариш” ПС – 50 МВА), Қашқадарё вилоятида (“Амир Темур” ПС – 125 МВА), Тошкент вилоятида (“Чирчиқ” ПС – 2 дона, 150 МВА), Навоий вилоятида (“Горная” ПС – 43 МВА, “Химия” ПС – 200 МВА), Самарқанд вилоятида (“Каттакўрғон” ПС – 75 МВА), Хоразм вилоятида (“Хоразм” ПС – 75 МВА).

Магистрал электр тармоқларини модернизация ва реконструкция қилиш дастурига асосан маънан ва жисмонан эскирган **40 дона 110-500 кВ** кучланишли ўчиргичлар замонавий элегаз ўчиргичларга, **221 дона ток трансформаторлари, 16 дона ажратгичлар** ва **6-500 кВ** кучланишдаги **249 дона ўта кучланишни чекловчи қурилмалар алмаштирилди.**

2021/2022 йилларда куз-қиш мавсумида фавқулодда ҳолат юзага келганда фойдаланиш мақсадида ҳамда энергия самарадор қурилмалардан фойдаланишни таъминлаш мақсадида, 156 тонна трансформатор мойи, 0,7 тонна техник пластиналар, 1 тонна селикогель, 15 тонна турли русумли симлар, 9,8 км кабель маҳсулотлари, 74 дона металл таянчлар, 26 дона темир-бетон таянчлар, 17 дона турли қувватдаги захира куч трансформаторлари захираси яратилди.

Жамиятнинг хўжалик истеъмолини камайтириш мақсадида 2022 йилда Жамият биносида ёритиш чироқларидан самарали фойдаланиш мақсадида (*датчик движения*) автоматик ёқиш - ўчириш приборлари ўрнатилди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2022 йил 9 сентябрдаги ПФ-220-сон Фармони ижросини таъминлаш мақсадида, шунингдек Жамиятнинг энергия самарадорлигини ошириш мақсадида “SOLAR NATURE” МСНҲ билан жойларда жами 500 кВт қуёш панелларини ўрнатиш бўйича шартнома имзоланди.

Имзоланган шартномаларга мувофиқ, Жамият тасаруффида бўлган МЭТ филиалларининг 8 та маъмурий биноларида қуёш панеллари ўрнатилди.



“Ўзбекистон миллий электр тармоқлари” АЖнинг ривожланиши бўйича 2023 йил учун бизнес-режаси

2022 йилда магистрал электр тармоқлари орқали электр энергиясини узатишдаги технологик йўқотишлари **2 070,5** млн.кВт*соат ташкил этиб, қабул қилинган энергияга нисбатан эса **2,62** фоизни ташкил этди.

2023 йилда қайта тикланувчи энергия манбаларидан кенг фойдаланган ҳолда Жамият тасаруффидаги биноларида ўртача **120 кВт қуёш панеллари ўрнатиша режалаштирилган.**

Бу йўл орқали 2023 йилгача Жамиятнинг хўжалик истеъмолини 30-40 фоиз улушини қайта тикланувчи энергия манбалари орқали таъминлашига эришиш режалаштирилган.

Магистрал электр тармоқлари орқали электр энергиясини узатишдаги технологик сарфлар кўрсаткичи

<i>млн.кВт*соат</i>				
Т/р	Йиллар	Электр тармоқларига жами қабул қилинган электр энергия	Технологик йўқотиш	Фоиз
1	2020 йил	64 337,8	1 615,4	2,51
2	2022 йил	79 217,6	2 075,5	2,62
3	2023 йил (режа)	87 003,5	2 125,6	2,44

2023 йилда ишлаб чиқариладиган электр энергиясини миқдори ошиши натижасида магистрал электр тармоқларига электр энергиясини қабули 2022 йилга нисбатан 7 785,5 млн.кВт*соатга ортиши кутилмоқда.

Бу ҳолат ўз навбатида тармоқлардаги технологик йўқотишларни ортишига олиб келади. Магистрал электр тармоқлардаги технологик сарфларни улушини олдинги йилдан ошмаслиги ва 0,01 фоизга камайтириш учун қуйидаги тадбирлар амалга оширилиши “Техник сиёсат” да белгилаб олинган:

1. Подстанцияларда ўз истеъмолини тежаш бўйича ташкилий-техник тадбирларни амалга ошириш;
2. Ўлчов мажмуасидаги электр ускуналарини даврий кўригидан мунтазам равишда ўтказиб туриш;
3. Қайта тикланувчи энергия манбаларини (қуёш панелларини ўрнатиш) жорий этиш.
4. Электр энергияси оқимларини назорат қилиш ва инсон омилини камайтириш мақсадида (АСКУЭ) Электр энергиясини ҳисобга олиш ва назорат қилишнинг автоматлаштирилган тизимини тўлиқ ишга тушириш;
5. Қўшни давлатларга яқин бўлган вилоятларга электр энергиясини узатиш масофасини қисқартириш орқали яъни оптимал таъминотни яратиш натижасида технологик сарфларни камайтиришга эришиш;
6. Реактив қувватлар оқимларини таҳлил қилиб бориш ва белгиланган меъёрдан ортиб кетиш ҳолларда тегишли чоралар кўриш. Илмий таҳлиларга асосан подстанцияларда реактив қувват манбаларини ўрнатиш ишларини ташкил этиш;



7. Юқори кучланишли электр тармоқларида электр энергиясини узатиш ва эскирган ҳамда ишдан чиққан электр технологияларни замонавий энергия тежамкор ускуналар билан алмаштириш белгилаб олинган.

Жамиятнинг хўжалик объектларида қайта тикланувчи энергия манбаларини жорий этиш мақсадида белгиланган тартибда қуёш панеллари ва қуёш сув иситиш қурилмаларини харид қилиш.

2023-2024 йилларда мавжуд ЭЭХНАТ янада такомиллаштирилган ҳолда юқори поғонага олиб чиқиш яъни барча тармоқлардаги энергия оқими назоратини “Ўзбекистон миллий электр тармоқлари” АЖ томонидан олиб боришни ташкил этиш.

Бундан ташқари, Ўзбекистон Республикасининг “Энергиядан оқилона фойдаланиш тўғрисида”ги Қонун талабларига ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 7 августдаги 164-сонли қарори билан тасдиқланган “Ёқилғи-энергетика ресурслари истемолчиларини энергетика текширувидан ва экспертизадан ўтказиш Қоидалари»га асосан “Ўзэнергоинспекция”си энергоаудиторлар томонидан тузилган энергетика текширувларни ўтказиш дастурлари 13 та корхона бўйича тасдиқлади.

1.3. ДАВЛАТ-ХУСУСИЙ ШЕРИКЛИК ТАМОЙИЛЛАРИ АСОСИДА АМАЛГА ОШИРИЛАЁТГАН ЛОЙИХАЛАР

т/р	ДХШ лойиҳалари	Лойиҳа қуввати, МВт	Ишга тушиш муддати
1	Сирдарё вилоятида ИЭС қуриш, ACWA Power (С. Арабистони)	1 470	2023 йил март
2	Сурхондарё вилоятида ИЭС қуриш, Stone City Energy (Нидерландия)	1 560	2024 йил декабрь
3	Сирдарё вилоятида ИЭС қуриш, EDF-Nebras-Sojitz (Франция, Қатар, Япония)	1 600	2024 йил июнь
	Жами ИЭСлари	4 630	
4	Навоий вилоятида ФЭС қуриш, Phanes group (БАА)	200	2023 йил январь
5	Сурхондарё вилоятида ФЭС қуриш, Masdar Energy (БАА)	457	2023 йил март
6	Самарқанд вилоятида ФЭС қуриш, Masdar Energy (БАА)	220	2023 йил март
7	Жиззах вилоятида ФЭС қуриш, Masdar Energy (БАА)	220	2023 йил март
8	Бухоро вилоятида ШЭС қуриш, ACWA Power (С. Арабистони)	500	2023 йил сентябрь



9	Бухоро вилоятида ШЭС қуриш, ACWA Power (С. Арабистони)	500	2023 йил сентябрь
10	Навоий вилоятида ШЭС қуриш, Masdar energy (БАА)	500	2023 йил сентябрь
11	Қорақалпоғистон Республикасида ШЭС қуриш, ACWA Power (С. Арабистони)	100	2024 йил март
12	Қашқадарё вилоятида ФЭС қуриш, ОТБ билан тендер	300	2025 йил январь
13	Фарғона вилоятида ФЭС қуриш, ОТБ билан тендер	100	2025 йил январь
14	Бухоро вилоятида ФЭС қуриш, ХМК билан тендер	250	2025 йил январь
15	Наманган вилоятида ФЭС қуриш, ХМК билан тендер	150	2025 йил январь
16	Хоразм вилоятида ФЭС қуриш, ОТБ билан тендер	100	2025 йил январь
17	Қорақалпоғистон Республикасида ШЭС қуриш, ЕТТБ билан тендер	200	2025 йил январь
	Жами Шамол ва Қуёш станциялари	3 797	
	Жами ИЭС, ШЭС ва ФЭС	8 427	

1.4. МАГИСТРАЛ ЭЛЕКТР ТАРМОҚЛАРИ ПОДСТАНЦИЯЛАРИНИ МОДЕРНИЗАЦИЯ ВА РЕКОНСТРУКЦИЯ ҚИЛИШ, ЭЛЕКТР ЭНЕРГИЯСИНИ УЗАТИШ ТИЗИМИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ВА ҚАЙТА ТИКЛАНУВЧИ ЭНЕРГИЯ МАНБАЛАРИ БИЛАН ИНТЕГРАЦИЯЛАШНИНГ УЗОҚ МУДДАТЛИ (10 ЙИЛЛИК) ДАСТУРИ

Ўзбекистон Республикасининг “Акциядорлик жамиятлари ва акциядорлар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида”ги Қонунининг 75-моддасига ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президентининг жорий йил 18-19 март кунлари Тошкент вилоятига ташрифи давомида ва Халқ депутатлари вилоят Кенгашининг навбатдан ташқари сессиясида берилган топшириқлари бўйича “Тошкент вилоятини комплекс ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш ва мавжуд муаммоларни ҳал этиш юзасидан амалга ошириш зарур бўлган чора-тадбирлар тўғрисида”ги 15-сонли баённинг 99-банди 2-хатбошида “Магистрал электр тармоқлари подстанцияларини модернизация ва реконструкция қилиш, электр энергиясини узатиш тизимини ривожлантириш ва қайта тикланувчи энергия манбалари билан интеграциялашнинг узоқ муддатли (10 йиллик) дастури”ни ишлаб чиқиш “O‘zbekiston milliy elektr tarmoqlari” АЖга юклатилган.

Мазкур лойиҳа доирасида “MRC Group” (Испания) компаниясининг консультантлари “Тармоқ ўтказувчанлиги қобилиятининг дастлабки таҳлили” ҳисоботини ҳозирги кунда



тўпланган маълумотлар асосида *“қайта тикланувчи энергия манбаларининг ягона энергетика тизимининг мавжуд ҳолати бўйича уланганда уларнинг тизимга таъсири”* юзасидан ҳисоботини қайта кўриб чиқиб, ягона энергетика тизимига **1,2 ГВт** қуёш, **0,9 ГВт** шамол электростанцияларини улаш имконияти мавжудлиги тўғрисида дастлабки хулоса хатини киритган (*Хулоса хати илова қилинади*).

Маълумот учун: 2026 йилга қадар давлат хусусий-шериклик тамойили асосида умумий қуввати 10 221 МВт бўлган қуёш (2 197 МВт 11 та лойиҳа), шамол (1 800 МВт 5 та лойиҳа) ва иссиқлик (6224 МВт 9 та лойиҳа) электр станциялари ишга туширилиб, ягона энергетика тизимига уланиши режаслаштирилган.

2030 йилга қадар қайта тикланувчи энергия манбалари асосида электр энергиясини ишлаб чиқариш умумий қувватлари 12 ГВтни ташкил этилишини ҳамда ушбу қувватни тизимга интеграциялашни ҳисобга олган ҳолда, умумий узунлиги 4 275,6 км узунликдаги 500 кВли 3 515,8 км узунликдаги 220 кВли ҳаво электр узатиш тармоқларини ҳамда 17 та 500 кВли 30 та 220 кВли подстанцияларни қуриш талаб этилади. Жумладан:

2026 йилга қадар кўзда тутилган лойиҳалар доирасида жами 1 432,3 км узунликдаги 500 кВли 2 593,6 км узунликдаги 220 кВли ҳаво электр узатиш тармоқларини ҳамда умумий қуввати 9 414 МВА бўлган 7 та 500 кВли 8 400 МВА бўлган 21 та 220 кВли подстанцияларни қуриш, қайта тикланувчи энергия манбаларининг ўзгарувчан қувватларини ростлашга мўлжалланган 1252 МВтли тез ишга туширилувчи генерация манбаларини, кечки тигиз соатлардаги истеъмолни қоплаш учун умумий қуввати 3 000 МВт (2030 йилга қадар) бўлган энергияни сақловчи қурилмаларни ишга киритишга қаратилган йирик инвестиция лойиҳаларини амалга ошириш талаб этилади. **2027-2030 йилларда 25 та лойиҳа доирасида 2843,3 км 500 кВли ҳаво электр узатиш тармоқлари, 6 та 500/35 кВли, 4 та 500/220/110 кВли подстанциялар ҳамда 15 та лойиҳа доирасида 922,18 км 220 кВли ҳаво электр узатиш тармоқлари, 4 та 220/35 кВли, 5 та 220/110 кВли подстанцияларни қуриш, модернизация дастури доирасида 23 та подстанцияда трансформаторлар қувватининг оширилиши лозим.**

Дастлабки ҳисоб-китобларга кўра, дастур доирасида **2030 йилга қадар кўзда тутилган электр узатиш тармоғи ва подстанциялар қурилиши мақсадлари учун жами 5 501,8 млн.доллар, жумладан, электр узатиш тармоғи қурилиши учун 4 967,6 млн.доллар, подстанциялар қурилиши учун 414,2 млн.доллар ва конденсаторларни ўрнатиш учун 120,0 млн доллар** миқдорида маблағ талаб этилади. Шундан:

- **2021 ва 2022 йилларда 233,6 млн доллар (электр узатиш тармоғи – 227,2 млн долл., подстанция – 6,4 млн долл.);**

- **2023 йилда 930,4 млн доллар (электр узатиш тармоғи – 893,9 млн долл., подстанция – 36,5 млн долл.);**

- **2024 йилда 965,3 млн доллар (электр узатиш тармоғи – 897,9 млн долл., подстанция – 67,4 млн долл.);**

- **2025 йилда 510,6 млн доллар (электр узатиш тармоғи – 429,6 млн долл., подстанция – 81,0 млн долл.);**

- **2026 йилда 1 166,3 млн доллар (электр узатиш тармоғи – 1 134,3 млн долл., подстанция – 32,0 млн долл.);**

- **2027 йилда 805,1 млн доллар (электр узатиш тармоғи – 690,1 млн долл., подстанция – 55,0 млн долл., конденсатор – 60,0 млн долл.);**

- **2028 йилда 403,9 млн доллар (электр узатиш тармоғи – 338,0 млн долл., подстанция – 35,9 млн долл., конденсатор – 30,0 млн долл.);**



“Ўзбекистон миллий электр тармоқлари” АЖнинг ривожланиши бўйича 2023 йил учун бизнес-режаси

- **2029 йилда 158,2 млн доллар** (*электр узатиш тармоғи – 87,2 млн долл., подстанция – 41,0 млн долл., конденсатор – 30,0 млн долл.*);

- **2030 йилда 328,4 млн доллар** (*электр узатиш тармоғи – 269,4 млн долл., подстанция – 59,0 млн долл.*).

Хозир кундада магистрал электр тармоқлари подстанцияларини модернизация ва реконструкция қилиш, электр энергиясини узатиш тизимини ривожлантириш ва қайта тикланувчи энергия манбалари билан интеграциялаш бўйича Хукумат қарори ишлаб чиқилган ва мутасадди вазирликлар билан келишилмоқда.

2. БОШҚАРУВ ОРГАНЛАРИ

“Ўзбекистон МЭТ” АЖ бошқаруви органлари акциядорларнинг умумий йиғилиши, Кузатув кенгаши ва Бошқарув аппарати таркибидан иборат.

Акциядорларнинг умумий йиғилиши Жамиятнинг юқори бошқарув органи ҳисобланади. “Ўзбекистон МЭТ” АЖнинг барча оддий акциялари Ягона акциядорга - Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлигига тегишли бўлиб, “Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 58-моддасига биноан акциядорларнинг умумий йиғилиши ўтказилмасдан Ягона акциядор томонидан қарорлар қабул қилинади.

Ушбу Қонунда ва жамият уставида акциядорларнинг умумий йиғилиши ваколатига кирадиган масалалар бўйича қарорлар Ягона акциядор - Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги томонидан қабул қилинади ва ёзма равишда ижро этилади.

“Ўзбекистон МЭТ” АЖ Кузатув кенгаши 7 кишидан иборат бўлиб, уларнинг номзодлари Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси билан келишилган ҳолда Ягона акциядор томонидан тасдиқланади.

Жамиятнинг жорий фаолиятини бошқариш Ижро этувчи орган - Жамият бошқаруви томонидан амалга оширилади. Бошқарув аппарати 5 аъздан иборат, шу жумладан, бошқарув раиси ва беш нафар бошқарув раиси ўринбосарлари. Бошқарув аппарати “Ўзбекистон МЭТ” АЖ Ягона акциядорининг қарорига биноан лавозимга тасдиқланади ва лавозимидан озод этилади.

“Ўзбекистон МЭТ” АЖнинг устав капитали **5 202 311 110 300** (беш триллион икки юз икки миллиард уч юз ўн бир миллион бир юз ўн минг уч юз) сўмни ташкил қилади. У ҳар бирининг номинал қиймати 100 сўм бўлган **52 023 111 103** дона оддий акциялардан ташкил топган.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси электр энергетикасини янада ривожлантириш ва ислоҳ қилиш стратегияси тўғрисида” 2019 йил 27 мартдаги ПҚ-4249-сон қарори ва Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 27 октябрдаги “Давлат иштироқидаги корхоналарни ислоҳ қилишни жадаллаштириш ҳамда давлат активларини хусусийлаштиришга оид чора-тадбирлар тўғрисида” ПФ-6096-сонли Фармониға мувофиқ “Ўзбекистон МЭТ” АЖни ташкил этиш жараёнида чиқарилган акциялар ҳамда устав капиталига қўшилган активлар ҳисобига қўшимча чиқарилган акциялар Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги вакили бўлган давлатга тегишли.



2.1. ЖАМИЯТНИНГ АКТИВЛАРИ МАВЖУД КОРХОНАЛАР

(млн.сўм)

№	Корхона номи	Улуш миқдори (%)	Устав капитали (баланс қиймати)	Фаолият йўналиши	2021 йилда олинган даромад (дивиденд)
1. Тизимдаги корхоналар					
1	“Ўзэнергоинжиниринг” АЖ	87,47	30 075,7	Лойихалаш ва тадқиқот институти	
2	“Савдоэнерго” АЖ	68,87	103 993,4	Трикотаж фабрикаси	
3	“Energomaxsusavto” МЧЖ	100	10 370,5	Автотранспорт хизмати	
4	“Gridcon” МЧЖ	100	111,6	Қурилиш-монтаж ишлари	
5	"Elektro Kommunal Qurilish" МЧЖ	100	144,0	Қурилиш ва пардозлаш ишлари	
2. Носоҳавий активлар					
6	“Ўзбекистон саноат-қурилиш банки” АКБ	0,025	1 106,7	Банк хизматлари	

2.2. ЖАМИЯТНИНГ БОШҚАРУВ ОРГАНИ

№	ФИШ	Лавозими (иш жойи), фаолият кўрсатиш даври	Корхонадаги улуши
I. Акциядорлар (иштирокчи, мулкдор)			
1	Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги		Йирик акциядор-100% (52 023 111 103 дона оддий акция)
II. Кузатув кенгаши аъзолари			
2	Саидова Галина Каримовна	Ўзбекистон Республикаси Президенти маслаҳатчиси ўринбосари (Кузатув кенгаши раиси 2021 йилдан)	
3	Ходжаев Шерзод Хикматулаевич	Ўзбекистон Республикаси энергетика вазирининг ўринбосари (2019 йилдан)	-
4	Насритдинходжаев Омонулло Забиҳуллоевич	Ўзбекистон Республикаси молия вазирининг биринчи ўринбосари (2021 йилдан)	-
5	Хаджиханов Борий Абирханович	Вазирлар Маҳкамаси шўъба мудири (2021 йилдан)	-
6	Насиров Қахрамонжон Жумабоевич	Давлат активларини бошқариш агентлиги директорининг маслаҳатчиси (2022 йилдан)	-



“Ўзбекистон миллий электр тармоқлари” АЖнинг ривожланиши бўйича 2023 йил учун бизнес-режаси

7	Кариев Баходир Давранжанович	Иқтисодий тараққиёт ва камбағалликни қисқартириш вазирлиги бошқарма бошлиғи (2021 йилдан)	-
---	------------------------------	---	---

III. Ижроия органи

1	Исакулов Дадажон Айнакулович	Бошқарув раиси (2019 йилдан)	-
2	Назиров Абдумалик Абдусалимович	Бошқарув раисининг биринчи ўринбосари (2022 йилдан)	-
3	Артиков Собир Садуллаевич	Бошқарув раисининг стратегик ривожлантириш, трансформация, саноатда кооперация алоқаларни кенгайтириш, рақамлаштириш ва ахборот технологиялари бўйича биринчи ўринбосари (2019 йилдан)	-
4	Қурбонов Феруз Мустафоевич	Бошқарув раисининг инвестициялар ва капитал қурилиш бўйича ўринбосари (2020 йилдан)	-
5	Вакант	Бошқарув раисининг иқтисодиёт ва тижорат масалалари бўйича ўринбосари	-

3. ТРАНСФОРМАЦИЯ ЖАРАЁНЛАРИ

Соҳада трансформация жараёнларини жадаллаштириш бўйича 2022 йилда ҳам қатор қонунчилик ҳужжатлари қабул қилинди. Жумладан, 2022 йил 8 апрелдаги “Тадбиркорлик муҳитини яхшилаш ва хусусий секторни ривожлантириш орқали барқарор иқтисодий ўсиш учун шарт-шароитлар яратиш борасидаги навбатдаги ислохотлар тўғрисида” ПФ-101-сонли президент фармони, 2022 йил 3 февралдаги Жаҳон банки иштирокида “Электр энергетика секторини трансформация қилиш ва барқарор электр узатиш” лойиҳасини амалга ошириш ҳамда республика магистрал электр тармоқлари тизимини ривожлантириш ва унинг самарадорлигини ошириш чора-тадбирлари тўғрисида” ПҚ-113-сонли президент қарори, 2022 йил 29 апрелдаги “Республика электр энергетика тармоғи корхоналарини трансформация қилиш, уларнинг операцион бошқарув тизимида етакчи мамлакатлар тажрибасини татбиқ этиш, шунингдек, бошқарув тизимини янада такомиллаштириш тўғрисида” 210-Ғ-сон Вазирлар Маҳкамасининг фармойиши ва бошқалар шулар жумласидандир.

Юқорида таъкидлаб ўтилган қонунчилик талаблари ижросини ўз вақтида ва сифатли бажариш ва 2023 йилда ҳам “Ўзбекистон МЭТ” АЖда трансформация жараёнларини давом эттириш бўйича амалга ошириладиган чора-тадбирлар режаси белгилаб олинди. Жумладан:

- “Ўзбекистон миллий электр тармоқлари” АЖ томонидан 2023 йил якунига қадар халқаро кредит рейтинги қўлга киритилиши, молиявий интизомга қатъий риоя этган ҳолда мустақил равишда халқаро банклар ва капитал бозоридан маблағ жалб этишга эришилишини таъминлаш;

- Республика магистрал электр тармоқлари тизимини ривожлантириш, унинг ишончлилиги ва хавфсизлигини ошириш, тизимли аварияларнинг олдини олиш, шунингдек,



иқтисодиёт тармоқлари ва аҳолини электр энергияси билан барқарор таъминлаш мақсадида Жаҳон банки маблағлари асосида “Диспетчерлик бошқаруви ва маълумотларни йиғиш дастурий-аппарат комплексини (SCADA) жорий қилиш (2021-2024 йй.)”, “Жаҳон банки иштирокида магистрал электр тармоқлари подстанцияларини модернизация ва реконструкция қилиш (II-фаза 2022-2025 йй.)”, “Янги 500 кВ кучланишли “Халқа” нимстанцияси ва 220, 500 кВ кучланишли ҳаво электр узатиш тармоқларини куриш” (2021-2023 йй.) ва “Ўзбекистон миллий электр тармоқлари” АЖ ресурсларини бошқаришнинг автоматлаштирилган тизимини (ERP) жорий этиш” (2021-2024 йй.) лойиҳаларини белгиланган муддатларда ишга туширилишини таъминлаш;

• Республика электр энергетика тармоғи корхоналарини трансформация қилиш, уларнинг операцион бошқарув тизимига етакчи мамлакатлар тажрибасини татбиқ этиш ва операцион самарадорликни ошириш бўйича **McKinsey&Company халқаро консалтинг компанияси** томонидан ишлаб чиқилган тавсияларни амалга ошириш. Бунда,

- Инвестиция лойиҳаларининг қийматини қисқартириш (Подстанциялар ва ҳаво тармоқларини модернизация қилиш бўйича лойиҳаларни уларнинг ёши, ўрта ва юқори юкламаларини таҳлили асосида, шунингдек истикболдаги ривожланишидан келиб чиқиб инвестиция дастурига киритиш ҳамда лойиҳаларнинг фойдалилик кўрсаткичлари (IRR)га эътибор қаратиш);
 - Инвестиция лойиҳаларининг нархини қисқартириш (Лойиҳалар қийматини қисқартиришнинг design-to-value услубидан фойдаланиб лойиҳаларни таққослаш ва ускуналарга бўлган талабларни энгиллаштириш мақсадида ягона нархлар тизимини шакллантириш);
 - Инвестиция лойиҳаларининг муддатини қисқартириш (Last Planner ва Control Tower усулларида фойдаланган ҳолда лойиҳаларнинг ҳар бир босқичини текшириш ва назорат қилиш);
 - Тариф шакллантириш усулини такомиллаштириш (Босқичма-босқич, жамиятнинг инвестицион харажатларини қоплашни назарда тутувчи тариф шакллантиришнинг RAB моделига ўтиш);
 - Янги даромад манбаларини аниқлаш (Мавжуд алоқа тармоқларини ва SCADA лойиҳаси доирасида истикболда қурилиши режалаштирилган алоқа тармоқларини телеком операторларига ижарага бериш);
 - Операцион харажатларни камайтириш (Электр энергиясини узатишдаги йўқотишларни камайтириш мақсадида тармоқ ва подстанцияларни модернизация қилиш, автоматлаштирилган кўриқлаш хизматларини жорий қилиш ҳамда жамият филиаллари ва шўъба корхоналари фаолиятини қайта кўриб чиқиш).
- Жамият харажатларини қисқартириш ва фаолият бўйича кўшимча даромад манбаларини топиш устида ҳар бир ташкилий тузилма кесимида ишлар олиб бориш;
- Жамиятнинг харидлар бўйича трансформация офисини тубдан ислоҳ қилиш, йиллик харидлар режасини шакллантириш, ягона нархлар базасини шакллантириш, харидлар ва шартномалар ҳисобини юритиш, харидларни амалга ошириш, ҳисобот шакллари яратиш ва бошқалар;
- Жамиятнинг 2022 йил молиявий ҳисоботларини “Ernst & Young” LLC аудиторлик ташкилоти томонидан халқаро стандарт талабларига мувофиқ тўлиқ аудиторлик текширувидан ўтказиш ва ижобий ҳулоса олиш;
- “Магистрал электр тармоқлари подстанцияларини модернизация ва реконструкция қилиш, электр энергиясини узатиш тизимини ривожлантириш ва қайта тикланувчи энергия



манбалари билан интеграциялаш”нинг узоқ муддатли (10 йиллик) дастурини ишлаб чиқиш жараёнларини тўлиқ яқунлаш (Испаниянинг MRC S.L. компанияси). Пировардида 2030 йилга қадар кўзда тутилган лойиҳалар доирасида ҳаво электр узатиш тармоқлари ва подстанцияларини қуриш, қайта тикланувчи энергия манбаларини тизимга улаш, тиғиз соатлардаги истеъмолни қоплаш учун энергия сақловчи қурилмаларни ишга тушуриш ва истеъмолчиларни электр энергияси билан узлуксиз ва сифатли таъминлашга қаратилган йирик инвестиция лойиҳаларини амалга ошириш чораларини кўриш;

- Энергетика вазирлиги бошчилигида “Ўзбекистон миллий электр тармоқлари” АЖ томонидан “Ёқилғи энергетика комплексини ягона рақамлаштириш концепцияси”ни яратиш юзасидан Россия Федерациясининг “ИКС Холдинг” компанияси билан ҳамкорликда олиб борилаётган ишларни яқунлаш ва халқаро тажрибадан келиб чиққан ҳолда иш жараёнларимизни автоматлаштиришда яна нималарга аҳамият қаратишимиз лозимлигини аниқ белгилаб олиш;

- Жамиятда халқаро ISO 50001 стандартига мувофиқ энерго менежмент тизимини ва ISO 45001 стандарти бўйича меҳнат хавфсизлиги ва саноат хавфсизлигини бошқариш тизимини тадбиқ этиш ишларини ташкил этиш;

- Илғор хорижий тажриба, замонавий инновацион ғоялар, ишланмалар ва технологиялар асосида барча тармоқлар ва соҳаларга инновация фаолиятини самарали жорий этиш учун шарт-шароитларни яратиш;

- Кадрлар сиёсати бўйича Жамият ходимлари малакасини мунтазам ошириб бориш. 2023 йилда ҳам 1300 дан ортиқ ходимларни мамлакатимизда, 100 дан ортиқ ходимларни эса хорижда малака оширишларини таъминлаш ва 50 дан ортиқ ходимларни олий таълим муассасаларида ўқитиш.

- Жамият ходимлари фаолиятининг самарадорлиги ва натижадорлиги кўрсаткичлар (KPI) тизимини ҳамда мазкур кўрсаткичлардан келиб чиққан ҳолда, ходимларни моддий рағбатлантириш, хизматда лавозимини ошириш, мукофотлаш, интизомий чоралар қўллаш тизимларини жорий этиш ва бошқалар.

4. ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ВА ЭЛЕКТР ЭНЕРГИЯСИНИ ИСТЕЪМОЛ ҚИЛИШ БАЛАНСИНING РЕЖА КЎРСАТКИЧЛАРИ

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2023 йил учун электр энергиясини ишлаб чиқариш ва истеъмол қилиш балансини тасдиқлаш тўғрисидаги фармойиши лойиҳаси Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 7 январдаги Ф-5422-сонли фармойиши, Вазирлар Маҳкамасининг 2018 йил 12 январдаги 22-сонли “Электр энергияси ва табиий газдан фойдаланиш тартибини такомиллаштиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги қарорига мувофиқ электр энергиясини ишлаб чиқаришда янада барқарор ўсишга эришиш, энергия ресурсларининг мутаносиблигини ошириш, шу асосда корхоналар ва аҳолининг электр энергиясига бўлган талабини тўлиқ қондирилишини таъминлаш, республика иқтисодиёти соҳалари ва тармоқларини барқарор ишлаши учун зарур шарт-шароитлар яратиш мақсадида ишлаб чиқилган.

Бунда, 2023 йил учун:

I. Ишлаб чиқариш

Электр энергиясини ишлаб чиқариш республика бўйича **84 653,5 млн.кВт*соат**



ёки 2022 йил кўрсаткичларига нисбатан **8 019,8 млн.кВт*соатга (110,5 фоиз)** кўп режалаштирилмоқда. Жумладан:

Иссиқлик электр станциялари ва марказларида **73 932,6 млн.кВт*соат** электр энергияси ишлаб чиқарилиши прогноз қилинмоқда. Бу Давлат хусусий шерикчилиги асосида курилайётган иссиқлик электр станциялари ва куёш, шамол электр станцияларида янги қувватларни ишга туширилиши ҳисобига 2022 йилдаги кўрсаткичдан **4 686,2 млн.кВт*соатга (106,8 фоиз)** кўпдир.

“Ўзбекгидроэнерго” АЖнинг гидроэлектр станцияларида электр энергиясини ишлаб чиқариш миқдори, ўрта ва узоқ йиллик гидроманбаларнинг ҳажмидан келиб чиққан ҳолда **5 900,4 млн.кВт*соат** режалаштирилиб, бу 2022 йилга нисбатан **195,4 млн.кВт*соат ёки 96,8 фоизга** камдир.

Иссиқлик электр станцияларида электр энергиясини ишлаб чиқариш табиий газ, мазут ва кўмир билан таъминланганлик ҳамда энергия курилмаларининг техник ҳолати, шунингдек, ёқилғи сарфини камайтириш прогноз кўрсаткичлари ҳисобига амалга оширилади.

Республика ташкилотларининг блокстанциялари томонидан электр энергиясини ишлаб чиқариш **1 153,2 млн.кВт*соатни** ташкил этади. Шундан “Олмалиқ КМК” АЖда **200,0 млн.кВт*соат**, “Uz-Kor Gas Chemical” МЧЖ қўшма корхонасида **403,2 млн.кВт*соат** ва “Uzbekistan GTL” МЧЖда **550,0 млн.кВт*соатни** ташкил қилади.

Кўшни республикалардан импорт қилинадиган электр энергияси миқдори **5 350,0 млн.кВт*соатни** ташкил этади.

Юқоридагиларни инобатга олган ҳолда, 2023 йилга мўлжалланган электр энергияси манбаи **90 103,0 млн.кВт*соатни** ташкил этади ёки бу кўрсаткич 2022 йилга нисбатан **8 189,8 млн.кВт*соатга** кўпдир.

II. Истеъмол

Республика истеъмолчиларини электр энергияси билан таъминлаш **71 388,2 млн. кВт*соатни** ташкил қилади (бу 2022 йилдаги етказиб бериладиган электр энергияси ҳажмидан **6 895,1 млн.кВт*соатга** кўп ёки **110,7 фоиз** ни ташкил этади), шу жумладан, иқтисодиёт тармоқларига **50 405,2 млн.кВт*соат** электр энергияси етказиб берилади (бу 2022 йилдаги етказиб бериладиган электр энергияси ҳажмидан **3 715,7 млн.кВт*соатга** кўп ёки **109,1фоиз** ни ташкил этади).

Аҳолини электр энергияси билан таъминлаш қишлоқ жойларидаги фойдаланишга топширилайётган янги турар-жой массивларини ҳисобга олган ҳолда, **21 082,6 млн.кВт*соатни** ташкил қилади (бу 2022 йилдаги етказиб бериладиган электр энергияси ҳажмидан **3 179,4 млн.кВт*соатга** кўп ёки **117,8 фоиз** ни ташкил этади).

III. Экспорт

Афғонистонга **2 210,0 млн.кВт*соат** электр энергиясини экспорт қилиш прогнозлаштирилмоқда.



“Ўзбекистон миллий электр тармоқлари” АЖнинг ривожланиши бўйича 2023 йил учун бизнес-режаси

2023 йилда электр энергиясини ишлаб чиқариш ва истеъмол қилиш балансининг чораклар бўйича прогноз қилинаётган кўрсаткичлар тақсимооти (млн.кВт*соат)

Т/р	Баланс кўрсаткичлари	2023 йилга прогноз	шу жумладан			
			I чорак	II чорак	III чорак	IV чорак
I	РЕСУРСЛАР - жами	90 003,5	23 782,1	20 552,7	20 976,9	24 691,8
	шу жумладан:					
1.	Жами ишлаб чиқариш	84 653,5	22 282,1	19 302,7	19 876,9	23 191,8
1.1.	Иссиқлик электр станциялари ва марказлари, ш.ж.:	73 932,6	20 451,2	16 035,6	16 330,9	21 114,9
	“Иссиқлик электр станциялари” АЖ	52 195,4	16 024,7	12 286,7	9 930,8	13 953,2
	“Ангрен ИЭС” АЖ ва “Янги-Ангрен ИЭС” АЖ	6 737,2	2 176,2	1 232,8	1 283,3	2 044,9
	ДХШ асосида ИЭСлар	15 000,0	2 250,3	2 516,1	5 116,8	5 116,8
1.2.	“Ўзбекгидроэнерго” АЖ*	5 900,4	943,5	1 826,8	1 959,2	1 171,0
1.3.	Блокстанциялар	1 153,2	308,4	249,3	271,0	324,5
	Олмалик ТМК	200,0	68,0	35,5	35,5	61,0
	“Uz-Kor Gas Chemical”	403,2	98,4	90,8	101,5	112,5
	“Uzbekistan GTL” МЧЖ	550,0	142,00	123,0	134,0	151,0
1.4.	Давлат хусусий шериклик асосидаги ҚТЭМ	3 647,3	574,1	1 186,1	1 310,8	576,3
1.5.	Изоляция станциялари	20,0	5,0	5,0	5,0	5,0
2.	Қўшни республикалар бўйича электр энергияси оқими (импорт)**	5 350,0	1 500,0	1 250,0	1 100,0	1 500,0
2.1	Қирғизистон	250,0	0,0	100,0	150,0	0,0



“Ўзбекистон миллий электр тармоқлари” АЖнинг ривожланиши бўйича 2023 йил учун бизнес-режаси

2.2	Қозоғистон	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.3	Тожикистон	1 000,0	0,0	420,0	580,0	0,0
2.4	Туркменистон	4 100,0	1 500,0	730,0	370,0	1 500,0
II	ТАҚСИМОТ – жами	90 003,5	23 782,1	20 552,7	20 976,9	24 691,8
	шу жумладан:					
1.1.	Республика истеъмоли	87 793,5	22 932,1	20 232,7	20 826,9	23 801,8
	Тармоқ ички истеъмоли ш.ж.:	16 405,3	4 778,8	3 239,8	3 357,8	5 028,9
	станцияларнинг ўз эҳтиёжи	3 910,7	1 090,7	779,2	850,8	1 190,0
	ишлаб чиқариш эҳтиёжи	4,0	1,3	0,9	0,9	0,9
	электр энергиясини узатишдаги сарф	12 490,6	3 686,8	2 459,7	2 506,1	3 838,0
1.2.	Республика истеъмолчилари, ш.ж.:	71 388,2	18 153,3	16 992,8	17 469,2	18 772,8
	иқтисодиёт тармоқлари, бундан:	50 305,6	11 829,2	12 837,1	13 105,6	12 533,8
	Аҳоли	21 082,6	6 324,2	4 155,9	4 363,6	6 238,9
2.	Экспорт**	2 210,0	850,0	320,0	150,0	890,0
	Афғонистонга	2 210,0	850,0	320,0	150,0	890,0

*) “Ўзбекгидроэнерго” АЖ ГЭСлари томонидан электр энергиясини ишлаб чиқариш амалдаги йиллик сув миқдорига мутаносиб тарзда ўзгаради;

***) Қўшни давлатларнинг электр энергетика тизимларидан қабул қилинадиган электр энергияси (импорт) Ҳукуматлараро битимларни тузишда аниқлик киритилади.



4.1 МАГИСТРАЛ ЭЛЕКТР ТАРМОҚЛАРИ ОРҚАЛИ УЗАТИЛАЁТГАН ЭЛЕКТР ЭНЕРГИЯСИ МИҚДОРИ

“Ўзбекистон МЭТ” АЖда 2023 йилда Магистрал электр тармоқлари орқали транспортировка қилинадиган электр энергиясининг прогноз ҳажми **71,0 млрд.кВт*соатни** ва электр энергиясини узатишдаги технологик сарфлар **2,13 млрд .кВт*соатни** ташкил этиши кутилмоқда.

Электр энергияси транспортировкаси, (млрд.кВт*соат)



Изоҳ: Электр энергиясини транспортировка қилиш ҳажми прогнозига электр энергиясини ишлаб чиқариш ва истеъмоли балансининг тасдиқланишига қараб ўзгартиришлар киритилиши мумкин.

5. МОЛИЯВИЙ РЕЖА КЎРСАТКИЧЛАРИ

Республика иқтисодиёти ва аҳолисининг энергия ресурсларига бўлган талабини тўлиқ қондириш мақсадида, электр энергетика тармоғи корхоналарини трансформация қилиш, уларда самарали бошқарув тизимини жорий этиш ва жадал ривожлантириш мақсадида “Ўзбекистон республикаси президенти қарори электр энергетикаси соҳасини ислоҳ қилишнинг қўшимча чора-тадбирлари” тўғрисида қарор лойихаси ишлаб чиқилган бўлиб, ҳозирги кунда вазирлик ва идоралар билан келишилмоқда.

Қарор лойихасида, “Ўзбекистон миллий электр тармоқлари” акциядорлик жамиятининг электр энергияси марказий харид қилувчиси функциясини магистрал электр тармоқларини эксплуатация қилиш функциясидан ажратиш мақсадида “Uzpowertrade” акциядорлик жамияти ташкил этиш кўзда тутилган.

“Ўзбекистон МЭТ” АЖнинг 2023 йил учун кутилаётган бизнес-режа бўйича соф тушум режаси **29 954,2 млрд.сўмни**, ишлаб чиқариш харажатлари **32 599,4 млрд.сўмни**, давр харажатлари **416,1 млрд.сўмни**, молиявий фаолият харажатлари **417,0 млрд.сўмни** ташкил этиши кутилмоқда. 2023 йил амалдаги тарифлар сақланиб қолган шароитда Жамиятнинг молиявий-хўжалик фаолияти **3 478,3 млрд.сўм** миқдорида зарар билан яқунланиши кутилмоқда. Шу билан бирга, 2023 йилда ўз маблағлари ҳисобидан **417,2 млрд.сўм** миқдорида инвестиция лойиҳаларини молиялаштириш ва халқаро молия институтлари ва республика тижорат банкларидан жалб қилинган кредитлар бўйича **41,7 млн АҚШ доллари** миқдорида тўловларни амалга оширади.



“Ўзбекистон миллий электр тармоқлари” АЖнинг ривожланиши бўйича 2023 йил учун бизнес-режаси

Жамиятнинг молиявий ҳолати барқарорлигини таъминлаш, ўз маблағлари ҳисобидан амалга ошириладиган инвестиция лойиҳаларини молиялаштириш ва илгари жалб қилинган кредитларни ўз вақтида қайтарилишини таъминлаш мақсадида амалдаги ҳолатда электр энергиясини ишлаб чиқариш, етказиб бериш ва тақсимлаш бўйича ички тармоқ тарифларини қайта кўриб чиқиш жамиятнинг алоҳида транспортировка тарифини белгилаб бериш зарур бўлади.

2023 йил учун молиявий кўрсаткичлар прогнози тўғрисида маълумот
млн.сўм

№	Номи	2022 йил кутилаётган	Прогноз на 2023 год	в том числе			
				1 чорак	2 чорак	3 чорак	4 чорак
1	Соф фойда (ҚҚС сиз)	22 737 494	29 954 159	7 905 202	6 871 630	7 054 178	8 123 149
	шунингдек бошқа даромадлар	384 726	196 773	43 831	44 180	53 096	55 666
2	Ишлаб чиқариш таннарихи	25 991 941	32 599 365	8 379 382	7 310 686	7 755 703	9 153 595
2.1.	Ёқилғи	10 180	13 451	3 278	3 426	3 491	3 257
2.2.	Электрэнергия, шу жумладан:	23 934 903	31 117 487	8 048 126	6 961 599	7 361 619	8 746 143
	Электр энергияси хариди	23 122 457	27 470 422	7 586 440	6 391 115	6 213 478	7 279 390
	ДХШ асосидаги ИЭСлар учун табиий газ хариди	812 446	2 847 172	167 523	452 394	1 040 775	1 186 480
	Магистрал тармоқлар бўйича эл.энергия йўқотишлари	698 809	799 894	294 163	118 091	107 366	280 273
2.3.	Таъмирлаш ишлари	13 335	30 037	6 371	7 201	12 426	4 039
2.4.	Амортизация	915 222	1 118 154	243 875	256 814	299 884	317 582
2.5.	Иш хақи	164 390	180 258	39 341	40 669	49 137	51 111
2.6.	Бошқа ишлаб чиқариш харажатлари	255 102	139 978	38 392	40 978	29 145	31 462
3	Давр харажатлари	345 767	416 075	99 514	102 077	110 786	103 697
3.1.	Иш хақи	155 728	194 741	40 718	51 231	50 208	52 585
3.2.	Солиқ ва йиғимлар	46 056	66 292	16 573	16 573	16 573	16 573
	<i>суб ресурсларидан фойдаланганлик учун солиқ</i>	65	92	23	23	23	23
	<i>мол-мулк солиғи</i>	34 746	53 239	13 310	13 310	13 310	13 310
	<i>ер солиғи</i>	11 245	12 961	3 240	3 240	3 240	3 240
3.3.	Бошқа давр харажатлари	143 982	155 041	42 223	34 274	44 006	34 539



“Ўзбекистон миллий электр тармоқлари” АЖнинг ривожланиши бўйича 2023 йил учун бизнес-режаси

	КЕГОС (частота регуляцияси)	17 743	27 370	10 383	3 337	3 531	10 119
	Ижара, банк хизмати, жарима ва пенялар ва бошқалар	120 752	127 671	31 840	30 937	40 474	24 420
	Кўзда тутилмаган харажатлар (бино қурилиши, хомийлик ёрдами, фонд ва бошқалар)	5 487	0	0	0	0	0
4	Молиявий фаолият бўйича харажатлар	391 216	417 018	99 156	98 226	114 596	105 041
	Фоишлар шаклидаги харажатлар	48 324	132 281	30 819	31 031	34 147	36 284
	Валюта курси фаркидан зарарлар	342 892	284 737	68 336	67 195	80 449	68 756
5	Солиқ тўлагунга қадар олинмаган фойда	-3 991 429	-3 478 299	-672 850	-639 359	-926 907	-1 239 183

Изоҳ: Электр энергиясини харид қилиш ва сотиш тарифлари ўзгарганда ҳамда электр энергиясини ишлаб чиқариш ва истеъмоли баланси тасдиқланганда молиявий кўрсаткичлар прогнозига ўзгартиришлар киритилади.

6. ТАШҚИ ИҚТИСОДИЙ ФАОЛИЯТ (ЭКСПОРТ-ИМПОРТ) БЎЙИЧА

I. Товар ва хизматлар экспорти (пул тушуми).

“Ўзбекистон МЭТ” АЖ бўйича 2023 йилда қуйидаги йўналишларда жами **133,8 млн АҚШ доллари** қийматидаги товар ва хизматлар экспорти амалга оширилиши режалаштирилган. Шундан,

- Афғонистонга **2 210,0 млн.кВт*соат** ёки **110,5 млн АҚШ доллари** қийматидаги электр энергиясининг экспорти;

- **1,3 млн АҚШ доллари** қийматидаги транзит хизматлари;

- **22,0 млн АҚШ доллари** қийматидаги қурилиш-монтаж ишлари.

II. Товар ва хизматлар импорти (харажатлар).

“Ўзбекистон МЭТ” АЖ бўйича 2023 йилда товар ва хизматлар импорти учун жами **1 656,2 млрд.сўм** миқдорида харажатлар амалга оширилиши кутилмоқда.

Жумладан:

- Туркманистондан **4 000,0 млн.кВт*соат** электр энергиясини импорт қилиш учун жами **1 366,2 млрд сўм**, шундан электр энергияси учун шартномага асосан ҳисоб-китоб қилишга **1 188,0 млрд сўм (1 кВт*соат учун 2,7 цент, жами 108,0 млн доллар)**, божхона тўловлари учун (ҚҚС ва божхона йиғимлари) **148,2 млрд.сўм**;

- Тожикистон Республикасидан **1 000,0 млн кВт*соат** электр энергиясини импорт қилиш учун жами **253,4 млрд.сўм**, шундан электр энергияси учун шартномага асосан ҳисоб-китоб қилишга **220,0 млрд.сўм (1 кВт*соат учун 2,0 цент нарх кутилмоқда, жами 20,0 млн АҚШ доллари)**, божхона тўловлари учун (ҚҚС ва божхона йиғимлари) **33,0 млрд.сўм**;

- Қирғизистондан Рсепубликасидан электр энергиясини импорт қилишдаги транспортировка хизмати учун тўлов **8,69 млрд.сўм (790,0 минг доллар)**;

- Козоғистон Республикаси энергетика тизими томонидан кўрсатилган қувватни ростлаш хизмати учун тўлов **28,3 млрд. сўм (2,6 млн.доллар)**.



2023 йил учун экспорт ва импорт прогноз кўрсаткичлари тўғрисида маълумот (минг. АҚШ доллари)

т/р	Махсулот ва хизматлар номи	Ўлчов бирлиги	2022 йил кутилиши		2023 йил (режа)		I чорак		II чорак		III чорак		IV чорак	
			ҳажми	минг АҚШ долл	ҳажми	минг АҚШ долл	ҳажми	минг АҚШ долл	ҳажми	минг АҚШ долл	ҳажми	минг АҚШ долл	ҳажми	минг АҚШ долл
1.	Экспорт	млн. кВт.с	1 742,7	111 800,0	2 210,0	133 800,00	866,5	43 542,70	341,0	17 297,00	98,0	5 241,30	904,5	67 719,00
1.1	Электр энергияси		1 742,7	87 135,0	2 210,0	110 500,00	866,5	43 325,00	341,0	17 050,00	98,0	4 900,00	904,5	45 225,00
1.2	Транзит хизматлари			24 665,0		1 300,00		217,70		247,00		341,30		494,00
1.3	Қурилиш-монтаж ишлари (Сурхон-Пули- Хумри қурилиши) *					22 000,00								22 000,00
2.	Импорт	млн. кВт.с	5 209,3	130 801,0	5 250,0	130 576,00	1 500,0	41 839,50	1 190,0	26 667,30	1 060,0	20 786,10	1 500,0	41 283,10
2.1	Электр энергияси		5 209,3	128 225,0	5 250,0	128 000,00	1 500,0	40 500,00	1 190,0	26 420,00	1 060,0	20 580,00	1 500,0	40 500,00
2.2	Частотани (қувватни) созлаш бўйича хизматлар	МВт	1 000,0	2 576,0		2 576,00		1 339,50		247,30		206,10		783,10

Изох: *) Афғонистон ҳудудида режалаштирилган 500 кВтли "Сурхон-Пули-Хумри" ҳаво электр тармоғи қурилиш ишларининг бошланиши 2023 йилга қолдирилиши кутилмоқда. Мазкур ҳолатда 2022 йилда экспорт прогноз кўрсаткичлари жами 111,8 млн. АҚШ доллари қийматида бажарилиши таъминланади.



7. ИНВЕСТИЦИЯ ЛОЙИХАЛАРИ РЕЖАСИ

2023 йил янги ишлаб чиқариш қувватларни яратиш, модернизация ва мавжуд ишлаб чиқариш қувватларни реконструкция қилиш бўйича **17** та йирик инвестиция лойиҳаларни амалга ошириш режалаштирилмоқда, уларнинг умумий қиймати **1 346,36** млн АҚШ доллар бўлиб, 2023 йилда **142,51** млн АҚШ доллар ўзлаштириш кўзда тутилган.

2023 йилда умумий қиймати 142,51 млн АҚШ доллар тенг бўлган капитал қўйилмаларни ўзлаштириш кўзда тутилган, жумладан:

- Ҳукумат кафолати остидаги кредитлар – 107,45 млн АҚШ доллар;
- Соҳа маблағлари – 35,06 млн АҚШ доллар;
- Шундан:
- 13 та лойиҳа янги қурилиш – 111,41 млн АҚШ доллар;
- 4 та лойиҳа модернизация ва реконструкция – 31,10 млн АҚШ доллар.

“Ўзбекистон миллий электр тармоқлари” АЖ ўзининг бир қатор вазифалари амалга ошириш билан бирга юқори кучланишли электр тармоқларини қуриш, кенгайтириш, модернизация ва реконструкция қилиш, техник қайта жиҳозлаш, объектларни молиялаштириш ҳамда уларни амалда бажарилиши учун йиллик ва истикболли электр тармоқларининг қурилиш дастурларини ҳам амалга оширади. “Ўзбекистон МЭТ” АЖ томонидан 2023 йил давомида амалга оширилиши режалаштирилган инвестиция дастури режасини Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикасининг 2022-2024 йилларга мўлжалланган Инвестиция дастурини амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарорига асосан амалга оширилиб келинмоқда.

Жамият томонидан инвестиция лойиҳаларни ўз вақтида фойдаланишга топширишни мамлакат ҳукумат томонидан қўйилган вазифалар ижросини таъминлаш учун барча чоралар қўрилмоқда. 17 та инвестиция лойиҳалар бўйича тармоқ ва босқичма-босқич жадваллари ишлаб чиқилмоқда.

Шу билан бирга, Дастурда инвестиция лойиҳаларини амалга ошириш бўйича кўзда тутилган чора-тадбирлар бутун республика, шунингдек алоҳида электр марказлари учун электр таъминотининг ишончилигини оширишга ёқилғи-энергетика ресурслари, айниқса табиий газ истеъмолини камайтиришга, электр энергиясини ҳисобга олиш тизимини такомиллаштиришга, паст кучланишли электр тармоқларини ва қайта тикланадиган манбаларни ривожлантиришга қаратилган.

Соҳани ривожлантириш дастури лойиҳасига киритилган инвестиция лойиҳаларини муваффақиятли амалга ошириш учун “Ўзбекистон миллий электр тармоқлари” АЖ истеъмол қилинадиган электр энергияси учун тушумларини кўпайтириш ҳисобига саноатнинг ўз маблағларини топиш бўйича ишларини давом эттиради.



2022-2023 йилларда инвестиция лойиҳаларни амалга ошириладиган янги, модернизация ва реконструкция қилиш учун инвестициялар динамикаси.

млн АҚШ доллар.

Номи:	Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2021 йил 28 декабрдаги ПҚ-72 қарорига асосан *		Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2022 йил 28 декабрдаги ПҚ-459 қарорига асосан	
	Жами капитал кўйилмалар 2022 йилда	шу жумладан, соҳа маблағлари	Жами капитал кўйилмалар 2023 йилда	шу жумладан, соҳа маблағлари
Жами:	133,30	26,20	142,5	35,06
янги қурилиш	79,90	20,90	111,41	30,56
модернизация ва реконструкция	53,40	5,30	31,10	4,50

Изоҳ: Ҳукумат комиссияси томонидан ўзгартириш киритилиши кутилмоқда.



Амалга ошириладиган инвестиция лойиҳалари рўйхати;

Т/ Р	Ташаббускор ва лойиҳа номи	Лойиҳанинг умумий қиймати* млн долл.	01.01.2023 кутилаётган қолдиқ, млн долл.	2023 йилда ўзлаштириш прогнози				2023 йил			
				Жами, млн долл.	Ўз маблағлари	Давлат кафолати остидаги хор. кредитлар		I чорак	II чорак	III чорак	IV чорак
	Инвестиция дастури	1 346,36	916,42	142,5	35,06	107,45		5,5	15,4	28,4	93,2
1	Навоий ИЭСдан 220 кВли “Бесопан” ўчириб-ёқиш пунктигача 177 км узунликдаги 220 кВ бўлган электр узатиш тармоғини 500 кВ габаритда қуриш.	71,29	34,95	17,36	0,36	17,00		0,50	1,30	4,0	11,56
2	3x167 МВт бўлган иккита автотрансформаторни ўрнатиш орқали 500/220 кВ бўлган “Мурунгов” нимстанциясини қуриш қуриш.	66,75	35,47	20,30	0,30	20,00		0,50	1,00	3,0	15,80
3	Узунлиги 127 км бўлган 500 кВли “Саримой” (Хоразм вилояти) – “Жонкелди” (Бухоро вилояти) юқори кучланишли электр узатиш тармоғини қуриш.	56,06	56,06	0,1		0,1					0,1
4	“Сирдарё ИЭС” АЖда 220 кВли ҳаво линиясини ва 220 кВли “Зафаробод” нимстанциясини қуриш.	59,4	44,55	21,75	0,5	20,75		1,30	4,0	5,30	10,65
5	Янги 500 кВ кучланишли “Халқа” нимстанцияси ва 220 кВ, 500 кВ кучланишли ҳаво электр узатиш тармоқлари қуриш.	149,23	121,91	12,30	0,30	12,0		0,80	1,0	2,50	8,0
6	Дисперчирлик бошқаруви ва маълумотларни йиғиш дастурий-аппарат комплексини (SCADA) жорий қилиш.	125,0	121,0	7,0		7,0					7,0



“Ўзбекистон миллий электр тармоқлари” АЖнинг ривожланиши бўйича 2023 йил учун бизнес-режаси

7	“Ўзбекистон миллий электр тармоқлари” АЖ бошқаришнинг автоматлаштирилган тизимини (ERP) жорий этиш.	69,59	67,59	4,00		4,00					4,00
8	220 кВ “Амир Темур” нимстанциясини “Ўзор” нимстанциясидан 220 кВ ҳаво линияси билан қуриш.	15,80	0,50	0,50	0,50	-		0,10	0,10	0,10	0,20
9	Сирдарё вилоятидан қуввати 1500 МВт бўлган янги иссиқлик электр станциясини қуриш лойиҳаси доирасида 500 ва 220 кВ ҳаво тармоқларига улаш.	8,00	2,00	2,00	2,00			0,5	1,5		
10	“Ургут” ЭИЗнинг “Мерганчи” ҳамда “Сариқтепа” мавзеларида жойлашган ишлаб чиқариш корхоналарини узлуксиз электр энергия билан таъминлаш мақсадида 220 кВ кучланишли ҳаво тармоғи ва янги 220/110/10 кВли подстанция қуриш.	25,50	25,20	6,50	6,50	-		0,15	1,00	2,00	3,35
11	Андижон вилоятидаги истимолчиларнинг электр таъминотини яхшилаш ҳамда аҳолини барқарор электр энергияси билан таъминлаш учун 220 кВ кучланишли ҳаво тармоғи ва янги 220/110/10 кВли подстанция қуриш.	23,40	20,4	8,6	8,6	-		0,5	1,5	2,5	4,1
12	Технопаркни электр энергияси билан таъминлаш мақсадида 220 кВ кучланишли электр узатиш тармоғи ва подстанцияни қуриш.	30,00	30,00	10,50	10,50			0,20	0,10	0,20	21,00
13	“Тахиатош диспетчерлик хизмати” ва “Қорақалпоғистон магистрал электр тармоқлари” филиали учун бино қурилиши.	1,5	1,5	1,0	1,0				0,2	0,4	0,4
14	Магистрал электр тармоқ подстанцияларини модернизация ва реконструкция қилиш (Фаза-I) лойиҳаси доирасида Юксак подстанциясида элегазли комплект тақсимлаш қурилмасини (КРУЭ) ўрнатиш.	292,2	19,10	19,10	3,00	16,10		1,00	2,00	4,30	11,80
15	Магистрал электр тармоқ нимстанцияларини модернизация ва реконструкция қилиш (Фаза-II).	174,84	159,89	10,00		10,00			0,50	1,50	8,00
16	Магистрал электр тармоқларини модернизация ва реконструкция қилиш.	167,8	167,8	1,00	0,50	0,50					1,00
17	Навоий кон-металлургия комбинатидан ўтказилган подстанцияларни модернизация ва реконструкция қилиш.	10,00	8,5	1,00	1,00			0,05	0,30	0,30	0,35



8. КРЕДИТ МАЖБУРИЯТЛАРИ

2023 йилда кутилаётган тўловлар.

Жумладан, Молия вазирлиги бюджет ссудасини сўндириш учун миллий валютада **8 709,4 млн.сўмни**, шундан **7 428,58 млн.сўм** ссуда маблағи асосий қарз ва **1 280,8 млн.сўм** унга ҳисобланган фоизлар.

Хорижий валютада **41,7 млн АҚШ доллари**, шундан **24,1 млн АҚШ доллари** миқдорида асосий қарз ва **10,5 млн АҚШ доллари** миқдорида кредитга ҳисобланадиган комиссия хизматлари ва фоизлари.

Жумладан:

Тикланиш ва Тараққиёт халқаро банки (МБРР) қайта кредитлаш шартномалари бўйича жами **12,9 млн АҚШ доллари** миқдорида;

Ислом тараққиёт банки (ИБР) кредит шартномалари бўйича жами **3,9 млн АҚШ доллари**;

Европа Тикланиш ва Тараққиёт банки қайта кредитлаш шартномалари бўйича жами **8,6 млн АҚШ доллари** миқдорида;

Осиё тараққиёт банки (АБР) қайта кредитлаш шартномалари бўйича жами **10,1 млн АҚШ доллари** миқдорида;

Эксимбанк (Хитой) Ўзсаноатқурилишбанки томонидан қайта молиялаштирилган кредит шартномаси бўйича **2,9 млн АҚШ доллари** миқдорида;

Халқаро Тараққиёт Уюшмаси (ХТУ) кредит шартномалари бўйича жами **3,3 млн АҚШ доллари**;



Кредитлари тўғрисида маълумот (млн АҚШ доллари)

Т/р	Инвестиция лойиҳасининг номи	Халқаро молия институти / хорижий ҳукумат молия ташкилотлари	жами 2022 йилда кутилаётган тўлов	жами 2023 йилда кутилаётган тўлов											
				январь	февраль	март	апрель	май	июнь	июль	август	сентябрь	октябрь	ноябрь	декабрь
	Жами (минг АҚШ доларида)		41 721,54	4 520,31	639,93	13 139,76	26,19	3 231,50	-	4 245,57	316,00	12 085,50	24,60	3 492,17	-
Чет эл валютасида халқаро молия институтларидан жалб қилинган кредит ва қарзлар рўйхати (минг АҚШ доллари)															
	Ислом тараққиёт банки		3 866,51	267,22	319,49	-	-	1 630,00	-	-	-	-	-	1 649,80	-
1	“Ўзгўр” нимстанцияси — “Сурхон” кичик станциясида 500 кВ электр узатиш линиясини қуриш	Ислом тараққиёт банки	3 279,80	-	-			1 630,00						1 649,80	
2	Сирдарё ИЭС — Сўғдиёна нимстанцияси оралиғида 500 кВ юқори кучланишли тармоқ қурилиши (II занжир)	Ислом тараққиёт банки	319,49	-	319,49			-							
3	Сирдарё ИЭС — Сўғдиёна нимстанцияси оралиғида 500 кВ юқори кучланишли тармоқ қурилиши (II занжир)	Ислом тараққиёт банки	267,22	267,22	-			-							



“Ўзбекистон миллий электр тармоқлари” АЖнинг ривожланиши бўйича 2023 йил учун бизнес-режаси

	Халқаро Тикланиш ва Тараққиёт Банки	12 891,43	2 808,48	320,44	3 318,50	-	-	-	2 809,51	316,00	3 318,50	-	-	-
4	Ангрен-Поп электрлаштирилган темир йўл линияси қурилиши	636,44	-	320,44	-					316,00				
5	Магистрал тармоқларнинг нимстанцияларини модернизация ва реконструкция қилиш	6 637,00	-	-	3 318,50						3 318,50			
6	Талимаржон ИЭС — Сўғдиёна нимстанцияси 500 кВ хаво линияси ва Талимаржон ИЭСда 500кВ ОТҚ қурилиши	5 617,99	2 808,48	-	-				2 809,51					
	Халқаро Тараққиёт Уюшмаси (ХТУ)	3 295,03	-	-	1 623,97	-	-	-	-	-	1 671,06	-	-	-
7	Магистрал тармоқларнинг нимстанцияларини модернизация ва реконструкция қилиш	968,57			457,79						510,78			
8	Магистрал тармоқларнинг нимстанцияларини модернизация ва реконструкция қилиш	2 326,46			1 166,18						1 160,28			
	Осиё Тараққиёт Банки	10 097,79	-	-	5 023,50	26,19	-	-	-	-	5 023,50	24,60	-	-
9	Самарқанд вилоятида 100 МВт қувватига эга қуёшли фотоэлектр станцияси қурилиши	50,79			-	26,19						24,60		



“Ўзбекистон миллий электр тармоқлари” АЖнинг ривожланиши бўйича 2023 йил учун бизнес-режаси

10	Тахиятош ИЭС — Хоразм кичик станцияси — Саримой аҳоли пункти 220 кВ ли электр узатиш линияси курилиши (Хоразм вилояти)	Осиё Тараққиёт Банки	10 047,00			5 023,50						5 023,50			
	“Ўзсаноатқурилишбанк” АТБ (Эксімбанк (ХХР) маблағлари)		2 880,67	1 444,60	-	-	-	-	-	1 436,07	-	-	-	-	-
11	Сирдарё ИЭС — Янги Ангрен ИЭС оралигида 500 кВ юқори кучланишли тармоқ курилиши	Ўзсаноатқурилишбанк» АТБ (Эксімбанк (ХХР) маблағлари)	2 880,67	1 444,60						1 436,07					
	Европа тикланиш ва тараққиёт банки		8 690,09	-	-	3 173,79	-	1 601,50	-	-	-	2 072,44	-	1 842,37	-
12	“Навой иссиқлик электр станциясидан 220 кВли “Бесопан” ўчириб-ёқиш пунктигача 177 км узунликдаги 220 кВли электр узатиш тармоғини 500 кВли габаритда куриш”	Европа тикланиш ва тараққиёт банки	3 443,87			-		1 601,50						1 842,37	
13	«500/220 кВли Мурунтау подстанциясини куриш ва иккита 3x167 МВАлик автотрансформаторларини ўрнатиш»	Европа тикланиш ва тараққиёт банки	5 246,22			3 173,79						2 072,44			



9. ИШ ҲАҚИ ҲИСОБИ

2023 йилда “Ўзбекистон МЭТ” АЖда кутилаётган умумий ишловчи ходимлар сони 4 400 та ва иш ҳақи фонди ижтимоий солиқларни ҳисобга олмаган ҳолда 375,0 млрд.сўмни ташкил этади.

Иш ҳақи ҳисоблаш ва тўлаш тизими

млн.сўм

№	Ишчи-хизматчилар	2022 й. (кутилаётган)				
		Ўртача ишчилар сони	Иш ҳақи миқдори (қатъий)	шу жумладан:		
Рағбат-ш хусусият эга тўловлар	Устама ва қўшимча ҳақлар			Меҳнат таътил чиқиши мун.бн қўш. ҳақ		
Жами		4 566	320 499	55 935	16 037	9 527
I.	Бошқарув органлари	12	2 202	340	32	72
1.	Кузатув кенгаши	7	463			
2.	Ижроия органи	6	1 740	340	32	72
	<i>Ижроия органи раҳбари</i>	1	423	82		18
	<i>Ижроия орган аъзолари</i>	5	1 316	257	32	53
II.	Назорат органлари	6	327	32		
1.	<i>Тафтиш комиссияси</i>	3	70	-	-	-
2.	<i>Ички аудит (0,5ст-2)</i>	3	257	32	-	-
III.	Саноат иш/чиқаришда	3 607	222 733	40 718	13 980	6 849
IV.	Маъмурий бошқарувда	503	72 266	12 533	1 184	2 059
V.	Носаноат ходимлари	450	22 970	2 312	841	546

млн.сўм

№	Ишчи-хизматчилар	2023 й. (РЕЖА)				
		Ўртача ишчилар сони	Иш ҳақи миқдори (қатъий)	шу жумладан:		
Рағбат-ш хусусият эга тўловлар	Устама ва қўшимча ҳақлар			Меҳнат таътил чиқиши мун.бн қўш. ҳақ		
Жами		4 400	374 999	66 986	21 599	11 753
I.	Бошқарув органлари	12	2 597	391	37	83
1.	Кузатув кенгаши	7	532			
2.	Ижроия органи	5	2 065	391	37	83
	<i>Ижроия органи раҳбари</i>	1	486	94		21
	<i>Ижроия орган аъзолари</i>	5	1 579	297	37	62
II.	Назорат органлари	3	325	35		
	<i>Ички аудит (0,5ст-2)</i>	3	325	35	-	-
III.	Саноат иш/чиқаришда	3 817	267 439	48 862	19 174	8 903
IV.	Маъмурий бошқарувда	470	86 720	15 039	1 420	2 059
V.	Носаноат ходимлари	136	17 910	2 659	968	708



10. ДАВЛАТ БЮДЖЕТИГА ТЎЛОВЛАР ҲИСОБИ

Жамиятимиз томонидан 2022 йилда давлат бюджетига **46,1 млрд.сўм** миқдорида солиқ тўловларини амалга ошириш кутилмоқда. Жумладан: Сув ресурсларидан фойдаланганлик учун **0,1 млрд.сўм**, Мол-мулк солиғи **36,1 млрд.сўм**, Ер солиғи **9,9 млрд.сўм** ва бошқа солиқлар **0,05 млрд.сўм**.

2023 йилда давлат бюджетига **66,3 млрд.сўм** миқдорида солиқ тўловларини амалга ошириш кутилмоқда. Жумладан: Сув ресурсларидан фойдаланганлик учун **0,09 млрд.сўм**, Мол-мулк солиғи **53,2 млрд.сўм**, Ер солиғи **12,9 млрд.сўм**.

Жамиятнинг Давлат бюджетига тўловлар тўғрисида маълумот (млрд.сўм)

№	Тўловлар	2022 й	2023 й	Шу жумладан			
		(Кутила-ётган)	(Режа)	1-чорак	2-чорак	3-чорак	4-чорак
Жами		46,1	66,3	16,6	16,5	16,6	16,6
1.	Эгри солиқлар, <i>шу жумладан:</i>						
	ҚҚС						
	Акциз						
2.	Ер қаъридан фойдаланганлик учун солиқ						
3.	Сув ресурсларидан фойдаланганлик учун солиқ	0,1	0,09	0,02	0,02	0,02	0,03
4.	Фойда солиғи						
5.	Жисмоний шахслардан олинадиган даромад солиғи, қатъий белгиланган миқдордаги солиқ суммалари ва ижтимоий солиқ						
6.	Мол-мулк солиғи	36,1	53,2	13,3	13,3	13,3	13,3
7.	Ер солиғи	9,9	12,9	3,2	3,2	3,2	3,3
8.	Айланмадан олинадиган солиқ						
9.	Давлат божи ва йиғимлар						
10.	Бошқа солиқлар	0,05					

11. ДЕБИТОР ВА КРЕДИТОР ҚАРЗДОРЛИКЛАР

“Ўзбекистон МЭТ” АЖнинг электр энергиясини ишлаб чиқарувчи корхоналар олдидаги ҳамда бошқа кредитор қарздорлик 2022 йил 1 январь ҳолатига жами **7 667,1 млрд.сўмни** ташкил этган. 2023 йил 1 октябрь ҳолатига **10 506,0 млрд.сўмни** ташкил этиб, йил бошига нисбатан **2 838,9 млрд.сўмга** ошиши кутилмоқда.



“Ўзбекистон миллий электр тармоқлари” АЖнинг ривожланиши бўйича 2023 йил учун бизнес-режаси

“Ўзбекистон МЭТ” АЖнинг “Худудий ЭТК” АЖ олдидаги дебитор қарздорлиги 2022 йил 1 январь ҳолатига **5 711,2** млрд.сўмни ташкил этган. 2023 йил 1 октябрь ҳолатига **4 933,2** млрд.сўмни ташкил этиб, йил бошига нисбатан **778,0** млрд.сўмга камайиши кутилмоқда.

млрд.сўм

№	Кўрсаткичлар	Шу жумладан			
		01.01.2022	01.04.2022	01.07.2022	01.10.2022
1.	Дебиторлик қарздорлик жами, шу жумладан:	5 711,2	6 343,2	5 561,5	4 933,2
	<i>муддати ўтган қарздорлик, шундан</i>				
2.	Кредиторлик қарздорлик жами, шу жумладан:	7 667,1	9 818,1	10 321,1	10 506,0
	<i>муддати ўтган қарздорлик</i>				

12. САРФ ҲАРАЖАТЛАРНИ ҚИСҚАРТИРИШ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2016 йил 22 декабрдаги «Саноат соҳасида ишлаб чиқариш сарф-харажатларини қисқартириш, шунингдек жисмонан эскирган ва фойдаланиш муддатини ўтаб бўлган асбоб-ускуналарни янгилаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги ПҚ 2692-сонли қарорига асосан, «Ўзбекистон МЭТ» АЖ бўйича, 2022 йилда **107,0** млрд.сўмлик ишлаб чиқариш сарф-харажатларини қисқартириш бўйича прогноз йил якунига қадар сарф-харажатларни қисқартириш режалаштирилмоқда.

2023 йилда ушбу чора-тадбирларни амалга ошириб, жами **11,1** млрд.сўм сарф-харажатларни қисқартириш режалаштирилмоқда.

Сарф-харажатларни қисқартириш режаси (млр.сўмда)

№	Чораклар	Умумий	Шу жумладан					
			Ишлаб чиқариш харажатлари			Давр харажатлари		
			Жами	шундан:		Жами	шундан:	
Энергоресурс, материал, технологик ва бошқа йўқотишларни камайтириш	Эксплуатация ва бошқа ишлаб чиқариш харажатларини пасайтириш ҳисобига	Бошқарув аппаратини сақлаш харажатларини қисқартириш ҳисобига		Бошқа харажатларни қисқартириш ҳисобига				
1	2022 йилда кутिलाётган	5,4%	1,5%	1,5%	0	3,9%	1,6%	2,3%
		107,0	30,4	30,4	0,0	76,8	30,9	45,9
2	2023 йил Прогноз	1,4%	0,5%	0,4%	0,1%	0,9%	0,6%	0,3%
		11,1	3,8	3,2	0,6	7,3	5,1	2,2



Изоҳ: Харажатлар технологик ва бошқа йўқотишлар, электр энергияси сотиб олиш ҳамда солиқ ва тўловлар ҳисобга олинмаган ҳолда ишлаб чиқилган.

13. СОФ ФОЙДА ТАҚСИМОТИ

Жамиятнинг молиявий фаолияти бўйича соф фойдани тақсимлаш (млрд.сўм)

2021-2022-2023 йилларда жамият молиявий фаолиятининг зарар билан яқунланиши режалаштирилганлиги сабабли соф фойда тақсимоти режаси ишлаб чиқилмади.

14. САМАРАДОРЛИК КЎРСАТКИЧЛАРИНИ БАҲОЛАШ МЕЗОНЛАРИ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2015 йил 24 апрелдаги УП-4720-сонли “Акциядорлик жамиятларида корпоратив бошқарувнинг замонавий усулларини жорий этиш чоратадбирлари тўғрисида”ги Фармони ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йилдаги 207-сонли “Давлат улуши бўлган акциядорлик жамиятлари ва бошқа хўжалик юртувчи субъектлар фаолияти самарадорлигини баҳолаш мезонларини жорий этиш тўғрисида”ги қарори ва Низомига асосан “Ўзбекистон МЭТ” АЖ фаолиятининг самарадорлигини баҳолаш мезонлари бўйича ҳисоботлар ҳар чоракда Жамият қузатув кенгаши ижроия органлари томонидан тингланади ва амалга оширилган ишлар бўйича тегишли маълумот ва ҳисоботлар Давлат активлари сайтига жойлаштириб борилади.

№	Йўналишлар	2021 йил якуни	2022 йил (кутилаётган)	2023 йил (прогноз)
	Соф фойда/ -зарар	-2 105,2	-3 991,4	-4 279,3



Самарадорлик кўрсаткичларини баҳолаш мезонлари

2023 йил учун самарадорликнинг асосий ва қўшимча муҳим кўрсаткичлари

№	АСОСИЙ КЎРСАТКИЧЛАР	Солиштирма нисбат	I чорак		II чорак		III чорак		IV чорак	
			Мақсадли кўрсаткич	Режа	Мақсадли кўрсаткич	Режа	Мақсадли кўрсаткич	Режа	Мақсадли кўрсаткич	Режа
1	Товар маҳсулот ҳажми (фоизда)		5	100%	5	100%	5	100%	5	100%
2	Соф фойданинг режага нисбатан бажарилиши		10	100%	10	100%	10	100%	10	100%
3	Таннархни камайтириш топшириққа нисбатан		10	100%	10	100%	10	100%	10	100%
4	Тўлов қобилияти коэффиценти	>1,25	10	1,25	10	1,25	10	1,25	10	1,25
5	Молиявий мустақиллик коэффиценти	>1	15	1,00	15	1,00	15	1,00	15	1,00
6	Инвестицион лойиҳаларни бажарилиши		20	100%	20	100%	20	100%	20	100%
7	Экспорт параметрларини бажарилиши		15	100%	15	100%	15	100%	15	100%
8	Дивиденд ҳисоби		15	100%	15	100%	15	100%	15	100%
Жами:			100		100	100	100	100	100	100

№	ҚЎШИМЧА КЎРСАТКИЧЛАР	Солиштирма нисбат	I чорак		II чорак		III чорак		IV чорак	
			Мақсадли кўрсаткич	Режа	Мақсадли кўрсаткич	Режа	Мақсадли кўрсаткич	Режа	Мақсадли кўрсаткич	Режа
1	Ликвидлик коэффиценти	>0,2	10	0,2	10	0,2	10	0,2	10	0,2
2	Кредитор қарздорлик айланиши		5	90	5	90	5	90	5	90
3	Дебитор қарздорлик айланиши		5	90	5	90	5	90	5	90
4	Асосий воситалар эскириши	>0,5	15	0,5	15	0,5	15	0,5	15	0,5
5	Асосий воситалар янгиланиш коэффиценти	>0,2	15	0,2	15	0,2	15	0,2	15	0,2
6	Меҳнат унумдорлиги		20	1 900	20	1 900	20	1 900	20	1 900
7	Янги иш ўринлари		15	100%	15	100%	15	100%	15	100%
8	Кадрлар қўнимсизлиги коэффиценти	>1	15	1,0	15	1,0	15	1,0	15	1,0
Жами:			100		100		100		100	



15. ХОДИМЛАР СИЁСАТИ

Жамият фаолиятининг асосий мақсад ва вазифаларини амалга оширишга қаратилган кадрлар сиёсати тўғрисидаги Низом ишлаб чиқилган бўлиб, у Жамиятни ривожлантириш стратегиясини амалга ошириш учун инсон ресурсларини (ходимларини) бошқариш ва улардан самарали фойдаланиш, бозорнинг ўзгарувчан талабларига ўз вақтида жавоб бера оладиган малакали ва юқори самарали жамоа яратиш тизимини белгилайди.

Жамиятда энергетика тизими учун малакали кадрлар тайёрлаш, ходимлар малакасини ошириш бўйича устивор вазифа ва талабларга мувофиқ аниқ мақсадли ишлар амалга оширилмоқда. Турли ўқув марказларида ходимлар малакаси мунтазам равишда ошириб борилади. Ҳар йили олий ўқув юртларида энергия тизими учун энергетика мутахассисликлари бўйича бакалавр ва магистрлар тайёрланади.

Энергетика соҳаси учун ёш, истиқболли кадрларни тайёрлаш мақсадида Жамият ўз ходимларини ўқитиш ва таълим олишлари учун маблағлар ажратмоқда. Кадрлар захирасини шакллантириш мақсадида ёш истиқболли мутахассислар раҳбарлик лавозимларига ўтказилмоқда.

Бугунги кунда “Ўзбекистон МЭТ” АЖ тизимидаги филиал ва таркибий бўлинмаларида **4,6 мингдан** ортиқ ходимлар фаолият юритмоқда. Уларнинг **35,4 фоиз**ни олий маълумотли ходимлар, **39,7 фоиз**ини ўрта ва ўрта махсус маълумотли ходимлар ташкил этади.

Шундан:

- раҳбарлар **374 нафар** ёки **7,9 фоиз**;
- мутахассислар **969 нафар** ёки **20,6 фоиз**;
- техник ходимлар **205 нафар** ёки **4,4 фоиз**;
- хизмат кўрсатувчи ходимлар **1021 нафар** ёки **21,7 фоиз**;
- ишлаб чиқариш ходимлари **2125 нафар** ёки **45,4 фоиз**.

Электр энергетикаси соҳаси учун **10 та** маҳаллий олий таълим муассасалари, **4 та** хорижий олий таълим муассасаларининг филиаллари, шунингдек **9 та** ўрта махсус касб-ҳунар муассасалари кадрлар тайёрлаб бермоқда. Жамиятда жорий йилда чет эл мамлакатларида **29 нафар** раҳбар-ходимлар малакасини оширди ҳамда тажрибаси алмашилди. Жамият маблағлари ҳисобидан тўлов-контракти асосида **64 нафар** ходимлар Республика олий таълим муассасаларида махсус сиртқи таълим йўналиши бўйича таҳсил олмоқда. Бундан ташқари ички имкониятлардан келиб чиқиб, жамият филиалларида **1 496 нафар** ходим учун малака ошириш ўқув курслари ташкил этилади.

Жамият ходимларини танлаш ва ишга қабул қилиш “Ўзбекистон МЭТ” АЖ да мутахассис-ходимларни танлаш тўғрисидаги Низомга асосан амалга оширилади.

Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий тараққиёт ва камбағалликни қисқартириш вазирлиги ҳузуридаги “Бизнес ва тадбиркорлик олий мактаби ҳамда JDS дастури доирасида Япония халқаро агентлиги орқали Япония давлатининг магистратурасига номзодлар ҳужжатлари юборилди. Шунингдек жамиятда раҳбар ходимлар илмий фаолиятга жалб этилиб, уларнинг самарали илмий фаолият юритишлари учун зарур шарт-шароитлар яратиб берилмоқда.

2023 йилда Жамият маблағлари ҳисобидан тўлов-контракти асосида **78 нафар** ходим Республика олий таълим муассасаларида махсус сиртқи таълим йўналиши бўйича таҳсил олиши режалаштирилмоқда.